

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 499/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti F., spol. s r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. M. L., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. M. L., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/43/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti F., spol. s r. o., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti F., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/43/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti prostredníctvom právnej zástupkyne okrem iného uvádza:

„Návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným dňa 23. 12. 2009 na Okresný súd Bratislava V sa navrhovateľ – Mestská časť..., domáhal zaplata 89,62 EUR s príslušenstvom voči môjmu mandantovi – odporcovi, v tomto konaní sťažovateľovi. Titulom žalovanej sumy 89,62 EUR s príslušenstvom boli náklady za odťah vozidla spoločnosťou vykonávajúcou túto činnosť pre navrhovateľa, pričom vozidlo vo vlastníctve odporcu malo byť zaparkované podľa tvrdenia navrhovateľa v mieste zákazu zastavenia. Žalovaná suma predstavovala náklady navrhovateľa vynaložené na vykonanie odťahu vozidla vo vlastníctve odporcu, Okresný súd Bratislava V ako súd prvej inštancie platobný rozkaz č. 26 Ro/3260/2009 vydal, pričom zaviazal zaplatiť odporcu žalovanú sumu s príslušenstvom a uhradiť trovy konania.

Odporca následne podal voči platobnému rozkazu odpor, na čo súd platobný rozkaz zrušil a začal konanie pod číslom 13 C/21/2010. Okresný súd Bratislava V ako súd prvého stupňa vydal dňa 20. 09. 2010 rozsudok, ktorým návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu s tým, že žiadnemu z účastníkov trovy konania nepriznal. Okresný súd Bratislava V dal môjmu mandantovi za pravdu, pričom môj mandant svoje tvrdenie, že sa jednalo o nezákonný odťah, podporil dôkladnou správou meteorologického ústavu a inými dokladmi, ktoré nechal vypracovať na svoje náklady, o skutkovom stave veci, ktoré svedčili v jeho prospech.

Následne podal navrhovateľ voči predmetnému rozsudku OS Bratislava V zo dňa 20. 09. 2010 odvolanie, ktorým sa u Krajského súdu v Bratislave ako súdu druhého stupňa opätovne domáhal totožného plnenia ako v prvom stupni a žiadal v tomto zmysle rozsudok Okresného súdu Bratislava V zmeniť. Krajský súd odvolaniu navrhovateľa vyhovel a Uznesením č. 14 Co/415/2010 zo dňa 31. 05. 2011 napadnutý rozsudok OS Bratislava V zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.“

Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že „Okresný súd Bratislava V po vrátení veci cestou zrušovacieho uznesenia Krajského súdu v Bratislave vec opätovne posúdil tak, ako vo svojom prvom rozhodnutí a síce čo sa týka merita veci, návrh navrhovateľa zamietol a taktiež zaviazal navrhovateľa uhradiť odporcovi titulom trov konania sumu 184,09 EUR. Toto rozhodnutie pod č. 13 C 21/2010-90 bolo vydané dňa 07. 11. 2011. Voči tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie na Krajský súd ako súd druhého stupňa dňa 27. 12. 2011.

Okresný súd Bratislava V vyzval odporcu prípisom zo dňa 04. 01. 2012, aby sa vyjadril k podanému odvolaniu, na čo som sa v mene odporcu, v tejto sťažnosti sťažovateľa, súdu vyjadrila v požadovanej lehote a žiadala som v mene odporcu opätovné odvolanie navrhovateľa zamietnuť a to pre dôvody, ktoré vyplývajú zo súdneho spisu a ktoré súd prvého stupňa opakovane posúdil ako zásadné, pre ktoré návrh navrhovateľa opakovane zamietol.

Vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa v mene odporcu, tu sťažovateľa, som ako jeho právny zástupca podala Okresnému súdu Bratislava V dňa 24. 01. 2012. Počnúc týmto dátumom, respektíve odkedy mi bola ako právnenému zástupcovi účastníka doručená žiadosť na vyjadrenie sa k odvolaniu, t. j. 12. 01. 2012, je Krajský súd ako súd miestne a vecne príslušný konať ako súd druhého stupňa nečinný. Jedná sa o obdobie od 12. 01. 2012 do dnes, t. j. 03. 07. 2013, pričom počas tohto obdobia vyše roku aj pol je Krajský súd ako súd druhého stupňa nečinný.“

Napokon sťažovateľka uvádza, že „nepodával sťažnosť na priedahy v konaní predsedovi krajského súdu, pretože takúto sťažnosť nepovažuje za účinný prostriedok nápravy. Predseda súdu nie je oprávnený nariadiť termín pojednávania alebo lehotu, v ktorej sudca neprimerane dlho konajúci vo veci bude musieť rozhodnúť. Z uvedených dôvodov je sťažnosť účastníka konania predsedovi dotknutého súdu vo vzťahu ku odstráneniu priedahov v konaní bez akéhokoľvek účinku. Dňa 22. októbra 2012 nadobudli právoplatnosť rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. júna 2012 v prípadoch *Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike* a *Komanický (č. 6) proti Slovenskej republike*, ktorý odmietol vo svojich rozhodnutiach podmieňovanie sťažnosti

podľa § 127 Ústavy SR predchádzajúcou sťažnosťou účastníka na prietahy v konaní predsedovi dotknutého súdu.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti F., spol. s r. o., na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu Bratislava V konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/43/2012 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Bratislave prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/43/2012 konal bez zbytočných prietahov.“

Ďalej sa sťažovateľka domáha, aby jej ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie v sume 4 000 € a úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu ústavný súd poukazuje na to, že špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Predmetom konania pred ústavným súdom je, ako už bolo uvedené, rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky smerujúcej proti postupu krajského súdu, ktorým boli podľa nej spôsobené zbytočné prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/473/2012, čím malo dôjsť aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05) je aj právny názor, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní [podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil

nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, predmetom ktorej je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia označených práv.

Ústavný súd zásadne považuje podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch za účinný prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 120 ods. 7 citovaného zákona].

Ako už bolo uvedené, sťažovateľka sama konštatuje, že sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní predsedovi krajského súdu nepodala, „pretože takúto sťažnosť nepovažuje za účinný prostriedok nápravy“, pričom zdôraznila, že „predseda súdu nie je oprávnený nariadiť termín pojednávania alebo lehotu, v ktorej sudca neprimerane dlho konajúci vo veci bude musieť rozhodnúť“, a preto sa domnieva, že „sťažnosť účastníka konania predsedovi dotknutého súdu... je bez akéhokoľvek účinku“.

V uvedenej súvislosti poukazuje taktiež na dva rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 12. júna 2012 (Ištván, Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický proti Slovenskej republike), keď v obidvoch veciach z rozsudkov ESLP podľa sťažovateľky možno vyvodiť záver, že ústavný súd „nesmie podmieňovať prijatie tejto ústavnej sťažnosti predchádzajúcou sťažnosťou predsedovi dotknutého súdu“.

Ústavný súd konštatuje, že tieto argumenty nemôže akceptovať, pretože uvedené rozhodnutia EŠLP sa týkali konaní, ktorých dĺžka bola v prvom prípade takmer 6 a pol roka a v druhom prípade bola viac ako 11 rokov, na rozdiel od napadnutého konania, ktoré od jeho začiatku až do podania sťažnosti ústavnému súdu trvá jeden a pol roka.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

Sťažovateľka bola v konaní pred krajským súdom kvalifikovane právne zastúpená, avšak sťažnosť na prietahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy krajského súdu neuplatnila. Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, sťažnosť odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2013